

Första April

Sheikh Muhammed Salih al-Munajjid

Prisad vare Allah, vi prisar Honom, söker Hans hjälp och förlåtelse. Vi söker skydd hos Allah från det onda i oss själva och från våra onda gärningar. Den som Allah vägleder kan ingen leda vilse, och den som Han vilseleder kan ingen vägleda.

Lögn är en ond egenskap som alla religioner och etiska principer varnar för, och som människans medfödda natur (fitrah) instämmer i är fel. De som har ridderlighet och sunt förnuft säger också detta.

Sanning är en av de pelare som den moraliska överlevnaden i världen vilar på. Det är grunden för lovvärda egenskaper, hörnstenen i profetskapet och frukten av taqwâ (gudsfruktan). Vore det inte för sannfärdigheten skulle domarna i alla gudomligt uppenbarade lagar kollapsa. Att förvärva lögnens egenskap liknar att kasta bort sin mänsklighet, eftersom talet är en rent mänsklig egenskap. (Bareeqah Mahmoodiyyah, Muhammad al-Khaadimi, 3/183)

Vår rena, monoteistiska sharee'ah varnar mot lögn i Koranen och Sunnahn, och det råder enighet om att det är haram. Lögnaren riskerar allvarliga konsekvenser i denna värld och i det nästkommande.

Enligt sharee'ah är lögn inte tillåten utom i särskilda fall som inte leder till förlust av rättigheter, blodsutgjutelse eller förtal av människors heder, utan som rör räddande av liv, att förena tvistande parter eller att skapa kärlek mellan man och hustru.

Det finns aldrig en viss dag eller tidpunkt då sharee'ah tillåter en person att ljuga eller att säga vad han vill baserat på lögner. En av de sedvänjor som har spridit sig bland vanligt folk är den så kallade „Aprilskämtet” – den 1 april – där man hävdar att den första dagen i den fjärde månaden är en dag då lögn är tillåten utan att man behöver rätta sig efter sharie'ahns riktlinjer. Många dåliga konsekvenser kan följa av detta, och vi ska nämna några av dem.

Förbudet mot lögn

Allah säger i Koranen:

„Inga andra än de som inte tror på Guds budskap kan tänka ut [en sådan] lögn; och det är de – inte Vår Profet – som är lögnare!” (Koranen 16:105)

Ibn Katheer: *Allah berättar att Hans Sändebud inte är en mytoman eller en lögnare, eftersom det bara är de mest onda människorna – de icke-troende och kättarna som är kända bland folket som lögnare – som berättar lögner om Allah och Hans budbärare. Sändebudet Muhammed var den mest sanningsenlige av människorna, den mest rättfärdige, den mest fulländade i kunskap, handling, trovärdighet och övertygelse. Han var känd bland sitt folk för sin sannfärdighet – ingen av dem tvivlade på det – till den grad att han bland dem var känd som al-Ameen (den trovärdige). När Heraclius, härskaren av Rom, tillfrågade Abu Sufyaan om Allahs sändebuds egenskaper, var en av frågorna han ställde: „Har ni någonsin anklagat honom för lögn innan han sade det han sade?” Abu Sufyaan svarade: „Nej.” Heraclius sade: „Om han avhöll sig från att ljuga om människor, skulle han heller inte ljuga om Allah.” (Tafseer Ibn Katheer, 2/588)*

Det berättas från Abu Hurayrah att Profeten sade:

„Tecknen på en hycklare är tre: när han talar – ljuger han; när han ger ett löfte – bryter han det; och när han anförtrotts något – sviker han det förtroendet.”

Återberättad av al-Bukhari (33) och Muslim (59)

Imam an-Nawawi: *Vad kommentatorer och de flesta av de lärda sagt – vilket är korrekt – är att detta innebär att dessa egenskaper är en hycklares egenskaper, och den som har dessa egenskaper liknar hycklarna i detta avseende. Profetens ord „han är en ren hycklare” betyder att han starkt liknar hycklarna på grund av dessa egenskaper. Några av de lärda sade: detta gäller den i vilken dessa egenskaper dominerar; den i vilken de sällan förekommer omfattas inte av detta. Detta är den föredragna tolkningen av denna hadith. Imam Abu Eesa at-Tirmidhi återgav denna tolkning från de lärda och sade: „Innebörden av detta enligt de lärda är hyckleri i ens handlingar.” (Sharh Muslim, 2/46-47)*

De mest onda lögnerna

Den allvarligaste typen av lögn är lögner om Allah och Hans budbärare. Den som begår detta är föremål för en allvarlig varning, och några av de lärda menar att en sådan person kan stämplas som icke-troende.

*„Säg: Det skall inte gå dem väl i händer som sätter ihop lögner om Gud.”
(Koranen 10:69)*

Det berättas av Ali att Profeten sade:

„Säg inga lögner om mig. Den som ljuger om mig, låt honom inträda i Elden.”

Återberättad av al-Bukhari (106)

Ibn al-Qayyim: *„Låt honom ta sin plats i helvetet” – det vill säga, låt honom ta den plats i helvetet där han kommer att stanna och bosätta sig. Det är inte en tillfällig plats eller ett läger där han vistas en stund och sedan går vidare. (Tareeq al-Hijratayn, s. 169)*

Att ljuga på skämt

Vissa människor anser att det är tillåtet att ljuga om det sker på skämt. Det är den ursäkt de använder för att berätta lögner den 1 april eller under andra tillfällen. Detta är felaktigt. Det finns ingen grund för detta i den rena sharee'ahn. Att ljuga är haram oavsett om man gör det på skämt eller på allvar.

Det berättas av Ibn Omar att Profeten sade:

„Jag skämtar, men jag talar ingenting annat än sanning.”

Återberättad av al-Tabaraani i al-Mu'jam al-Kabeer (12/391)

Det berättas att Abu Hurayrah sade: „De sa: O Allahs sändebud, du skämtar med oss.” Han svarade:

„Men jag talar bara sanning.”

Återberättad av at-Tirmidhi (1990). Abu Eesa sade: Detta är en sahih hasan-hadith.

Abd al-Rahman ibn Abi Layla sade: „Profetens följeslagare berättade att de reste med Allahs sändebud. En man bland dem somnade och några av dem tog hans pilar. När mannen vaknade blev han förskräckt, och folket skrattade. Profeten frågade: „Vad skrattar ni åt?” De svarade: „Ingenting, förutom att vi tog pilarna och han blev rädd.” Allahs sändebud sade:

„Det är inte tillåtet för en muslim att skrämma en annan muslim.”

Återberättad av Abu Dawood (5004) och Ahmad (22.555). Klassad som sahih av al-Albaani i Saheeh al-Jaami' (7658).

Att ljuga när man leker med barn

Vi måste akta oss för lögn även i umgänget med barn, eftersom det nedtecknas i gärningarnas protokoll. Profeten varnade oss för detta. Det berättas att Abd-Allah ibn Aamir sade: „Min mamma kallade på mig en dag då Profeten satt i vårt hus. Hon sa: „Kom hit, och jag ska ge dig något.” Allahs sändebud frågade: „Vad vill du ge honom?” Hon svarade: „Jag ska ge honom en dadel.” Profeten sade:

„Om du inte hade gett honom något, skulle du ha ljugit.”

Det berättas av Abu Hurayrah att Profeten sade:

„Den som säger till ett barn: 'Kom hit och ta detta', och sedan inte ger honom något - detta räknas som en lögn.”

Återberättad av Abu Dawood (4991). Klassad som hasan av Shaykh al-Albaani i Sahih al-Jaami' (1319).

Att ljuga för att få folk att skratta

Det berättas av Mu'aawiyah ibn Haydah att han hörde Profeten säga:

„Ve den som talar för att få folk att skratta och berättar lögner - ve honom, ve honom!”

Återberättad av at-Tirmidhi (2315) och Abu Dawood (4990). at-Tirmidhi sade: Detta är en hasan-hadith.

Straffet för lögn

Lögnaren varnas för ett fördärvligt straff i denna värld och ett förödmjukande straff i Livet efter detta. Dessa innefattar:

1. Hyckleri i hjärtat

„Och då låter Han följderna bli att hyckleriet slår djupa rötter i deras hjärtan [och får växa] intill den Dag då de skall möta Honom, detta därför att de bröt sitt löfte till Gud och inte upphörde med sina lögner.” (at-Tawbah 9:77)

Abd-Allah ibn Masood: „Du känner igen hycklaren genom tre saker: när

han talar ljuger han, när han lovar bryter han löftet, och när han anförtrotts något sviker han det förtroendet.” Han sade: „Recitera denna vers: ... de bröt sitt löfte till Gud och inte upphörde med sina lögner. (Surah at-Tawbah 9:75-77)“ (Musannaf Ibn Abi Shaybah, 6/125)

2. Vägledning till onda gärningar och Elden

Det berättas av Abd-Allah ibn Masood att Allahs sändebud sade:

„Sannfärdighet är rättfärdighet, och rättfärdigheten leder till Paradiset. En person som fortgår i att tala sanning skrivs till slut hos Allah som en sannfärdig människa. Lögn leder till onda gärningar, och onda gärningar leder till Elden. En person som fortgår i att ljuga skrivs till slut ned som en lögnare.”

Återberättad av al-Bukhari (5743) och Muslim (2607)

As-San'aani: *Denna hadith visar att den som fortgår i att tala sanning, det blir en del av hans karaktär; och den som medvetet fortgår i att ljuga, det blir en del av hans karaktär. Detsamma gäller alla goda och dåliga egenskaper – om en person håller fast vid dem, blir de en del av honom. Hadithen visar hur allvarlig sannfärdigheten är och hur den kan leda en person till Paradiset, och den visar hur avskyvärd lögnen är och hur den kan leda en person till Elden. Detta är utöver konsekvenserna i denna värld: den sannfärdige accepteras av människor, hans vittnesmål godkänns av domare, och han hålls högt för vad han säger – medan det är tvärtom för lögnaren. (Subul al-Salaam, 2/687)*

3. Hans vittnesmål förkastas

Ibn al-Qayyim: *Den starkaste grunden till att vittnesmål, fatwor och berättelser kan avslås är lögn, eftersom den korrumpierar själva kärnan i vittnesmålet, fatwan eller berättelsen. Det är som ett vittnesmål av en blind man om att han sett nymånen, eller vittnesmålet av en döv man om att han hört ett uppdrag. En lögnaktig tunga är som ett sinne som inte längre fungerar – ja, det är ännu värre, ty det mest onda en människa kan bära är en lögnaktig tunga. (A'laam al-Muwaqqi'een, 1/95)*

Tillåtna sorters lögner

Att ljuga är tillåtet i tre fall:

1. I krig.

2. För att förena två tvistande parter.

3. Att en man ljuger för sin hustru, eller tvärtom, till förmån för kärlek och harmoni.

Det berättas från Umm Kalthoom bint Uqbah att hon hörde Allahs sändebud säga:

„Han är inte en lögnare som förenar mellan människor och framhäver det goda eller säger något gott.“

Återberättad av al-Bukhari (2546) och Muslim (2605)

Det berättas av Asmaa bint Yazeed att Allahs sändebud sade:

„Det är inte tillåtet att ljuga utom i tre fall: när en man talar till sin hustru på ett sätt som behagar henne, att ljuga i krig och att ljuga för att förena människor.“

Återberättad av at-Tirmidhi (1939). Klassad som hasan av Shaykh al-Albaani i Saheeh al-Jaami' (7723).